

ע"פ 8/20 - נתנאל בובי נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון בשבתו כבית משפט לערעורים פליליים

ע"פ 8/20

לפני: כבוד המשנה לנשיאה (בדימוס) נ' הנדל
כבוד השופט נ' סולברג
כבוד השופט ע' גרוסקופף

המערער: נתנאל בובי

נגד

המשיבה: מדינת ישראל

ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי מרכז-לוד
מיום 19.06.2019 בת"פ 56563-11-16 שניתן על ידי
כבוד השופטת מ' ברנט

תאריך הישיבה: י' בכסלו התשפ"ב (14.11.2021)

בשם המערער: עו"ד עמית ויצמן; עו"ד שני פרג'ון

בשם המשיבה: עו"ד נעימה חנאווי כראם

בשם שירות המבחן למבוגרים: גב' ברכה וייס

פסק-דין

המשנה לנשיאה (בדימוס) נ' הנדל:

1. בשעות הלילה, נהג המערער ברכבו בכביש דו מסלולי, כשבכיוון נסיעתו עקומה. המערער הגיע לעקומה במהירות העולה על המהירות המותרת, סטה לנתיב הנגדי והתנגש חזיתית ברכב שנסע מולו. כתוצאה מההתנגשות, נהרג נהג הרכב, שמשון אברהם ז"ל, ואשתו, אנני אברהם, נחבלה קשות. המערער נפצע גם הוא בתאונה. בדמו נמצא ריכוז אלכוהול הגבוה מהמותר לנהג בגילו, אשר טרם מלאו לו 24 שנים.

לאחר הליך הוכחות, המערער הורשע בבית המשפט המחוזי מרכז-לוד (ת"פ 56563-11-16, השופט מ' ברנט) בעבירות הריגה לפי סעיף 298 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: החוק) כנוסחו עובר לתיקון מס' 137 לחוק, גרימת חבלה חמורה לפי סעיף 333 לחוק, נהיגה בשכרות לפי סעיפים 64ב(א)(3) וסעיף 62(3) לפקודת התעבורה [נוסח חדש] ובעבירת נהיגה ללא רישיון רכב לפי סעיף 2 וסעיף 62(1) לפקודת התעבורה. נגזרו עליו 6 שנות מאסר בפועל, מאסר על תנאי, פיצוי למשפחת המנוח ופסילת רישיון נהיגה ל-12 שנים. נוסף על כך, הופעלו במצטבר שישה חודשי פסילה מותנית שנגזרו על המערער בגין הרשעה קודמת בעבירת נהיגה תחת השפעת משקה משכר.

2. בערעור, משיג המערער על הכרעת הדין ועל גזר הדין. ערעור המערער על הכרעת הדין נסוב סביב השאלה אם הוכח מעבר לספק סביר כי הוא נהג ברכב בעודו שיכור. טענותיו, אותן טען גם לפני בית המשפט המחוזי, נשענות על 3 נדבכים ומטרתן להטיל ספק בהליך בדיקת דגימת הדם שנלקחה ממנו והביאה להרשעתו: ראשית, המערער טוען כי הסכמתו לדגימה אינה הסכמה מדעת מאחר שלא הוסברו לו המשמעויות המשפטיות של נטילתה; שנית, לגישתו דגימת הדם נערכה בניגוד לתקנות התעבורה. כך, משום שאזור הבדיקה לא חוטא באמצעות חומר חיטוי ולכן קיים חשש כי מקום נטילת הדגימה היה מזוהם וגרם להטיית תוצאות המעבדה; שלישית, לטעמו לא הוכחה שרשרת העברת דגימת הדם במעבדה ולפיכך קיים חשש שמא הוחלפה הדגימה שנלקחה מהמערער בדגימה אחרת.

לחלופין, המערער טוען כי מכוח חוק העונשין (תיקון מס' 137), התשע"ט-2019, ס"ח 230 (להלן: הרפורמה בעבירות ההמתה), יש להרשיעו בעבירה של המתה בקלות דעת בהתאם להוראת סעיף 301 לחוק העונשין בנוסחו החדש. על פי קו זה, שינוי העבירה משפיע על מתחם הענישה ולכן יש להפחית בעונשו.

3. במאבק בתופעה הקשה של נהיגה בשכרות נוטלים חלק גורמים רבים, ביניהם המשטרה אשר בוחנת את זירת התאונה ונוטלת דגימת אוויר נשוף או דם מהנהג המעורב והמעבדה אשר בודקת את ריכוז האלכוהול בדגימת הדם. לעיתים קרובות, הדגימה היא הראיה על בסיסה נקבעת העבירה בה יורשע הנהג. מכאן כי הוכחת תקינות נטילת הדגימה ותקינות בדיקתה במעבדה הכרחית על מנת לבסס את אשמת הנאשם מעבר לספק סביר.

בענייננו, בית המשפט המחוזי ניתח כנדרש את העדויות והראיות שהובאו בפניו ונימק בפירוט מדוע השתכנע מעבר לספק סביר בדבר תקינות נטילת דגימת הדם מהמערער ובדיקתה במעבדה. לא נמצאה פגיעה מהותית בהליך נטילת דגימת הדם מהמערער. בית המשפט המחוזי השתכנע כי המערער נתן הסכמה מדעת לבדיקה וכי החיטוי היבש בוצע על פי המקובל בבית החולים במקרים אלה. הרלוונטי לענייננו הוא כי לא הונחה תשתית לפיה דרך החיטוי שבוצעה גרמה לכל אי דיוק בתוצאת הבדיקה. גם טענת המערער בעניין היעדר הוכחת שרשרת המוצג במעבדה נדחתה. נקבע כי היעדר עדות הלבורנטית אשר טיפלה בדגימה טרם בדיקת המעבדה אינה מנתקת את שרשרת המוצג בנסיבות מקרה זה והחשש כי הדגימה שנלקחה מהמערער הוחלפה באחרת אינו מבוסס. זאת, לנוכח עדותה המקצועית והמהימנה של סגנית מנהלת המעבדה אשר הייתה מעורבת בבדיקת דגימת המערער והעידה הן כמומחית הן כממונה על הלבורנטית. לא מצאתי יסוד להתערב בקביעת בית המשפט המחוזי לפיה הבדיקה במעבדה בוצעה כהלכה וכי ניתן

להסתפק בעדות סגנית מנהלת המעבדה.

4. לנוכח הרפורמה בעבירות ההמתה, ולנוכח הסכמת המשיבה, תומר עבירת ההריגה בה הורשע המערער לעבירת המתה בקלות דעת. המערער פעל בקלות דעת ונטל סיכון בלתי סביר בכך שנהג בעודו שיכור ובשל שכרותו לא הבחין בעקומה בדרכו, סטה לכיוון הנגדי, התנגש ברכב שנסע מולו ובכך הביא למותו של המנוח ולפציעתה של אשתו. ברם, על אף הרשעת המערער בעבירת המתה בקלות דעת, אין הדבר מביא להפחתת עונשו.

עונשו של המערער עולה בקנה אחד עם הענישה הראויה והנוהגת בנסיבות החמורות בהן אדם בוחר לקחת לידי את ההגה בעודו שיכור ואף מביא למותו של זולתו. ראשיתו של מעשה לקיחת ההגה לידיים לאחר שתייה לשוכרה ידועה ואחריתו מי ישורנה. קלות הדעת במעשה זה היא רעה חולה בעלת פוטנציאל קטלני, שבמקרה דן התממש. על פי הממצא העובדתי שנקבע, המערער נהג בשכרות, כאשר בדמו נמצא ריכוז של 128 מיליגרם אלכוהול ב-100 מיליליטר דם, אשר עולה על הריכוז של 10 מיליגרם אלכוהול ב-100 מיליליטר דם, המותר לפי הפקודה לאדם בגיל המערער בעת התאונה. זוהי סטייה בוטה וניכרת מדרישות הדין. מעבר לכך, המערער נהג במהירות מופרזת, סטה מנתיב נסיעתו, חצה קו הפרדה ונכנס לנתיב הנגדי בו נסעו המנוח ואשתו. שירות המבחן לא בא בהמלצה טיפולית חיונית על המערער, אשר אינו נכון לעבור טיפול בהתמכרויות במסגרת מאסרו. כמה עצוב וחמור הוא כי המערער אינו רואה את עצמו כמכור לאלכוהול או כאדם הנזקק לטיפול. כך, במיוחד כאשר המערער הורשע בעבירת נהיגה תחת השפעת משקה משכר כשנה לפני התאונה הנדונה. חכמנו כבר קבעו כי הכרה בחטא היא השלב הראשון בתשובה.

על כל אלה יש להדגיש שוב כי המערער גרם לתוצאה קטלנית. עולם שלם נאבד. אף יש משקל כמובן לפגיעה הקשה באשתו של המנוח. בשים לב לכל אלה, עונש המאסר והפסילה אינם חמורים יתר על המידה. תקופת המאסר בפועל אף נוטה לקולא ביחס להרשעה בעבירת המתה בקלות דעת. כך ביתר שאת לגבי עונש הפסילה לנוכח טיב קלות הדעת, תוצאות התאונה והרשעתו הקודמת של המערער. בעבירה של המתה בקלות דעת בנהיגה שלושה כללים. האחד, יש להחמיר בשל עיקרון קדושת החיים. השני, הנתון הקובע הוא טיב קלות הדעת בנהיגה. והשלישי, הנסיבות האישיות של הנהג נסוגות בפני חומרת התוצאה. לכן, כאמור, לא מצאתי להקל בעונש על אף השינוי בסעיף העבירה. בהקשר זה, יוזכר כי לצד המשטרה והמעבדה, גם בית המשפט משתתף במלחמה בתאונות הדרכים בכלל ובנהיגה בשכרות בפרט. זוהי מלחמה שמלכתחילה הייתה אמורה להיות מיותרת, שבה הפכנו לאויב של עצמנו, בנהיגה קלת דעת של חלק מבני החברה שלנו.

5. סוף דבר, אציע לחבריי לדחות את הערעור, בכפוף לנאמר בפסקה 4 לעיל (המרת עבירת ההריגה לפי סעיף 298 לחוק בנוסחו הישן לעבירת המתה בקלות דעת לפי סעיף 301 לחוק בנוסחו החדש), ולהותיר את גזר דינו של המערער על כנו.

המשנה לנשיאה (בדימוס)

השופט נ' סולברג:

אני מסכים.

ש ו פ ט

השופט ע' גרוסקופף:

אני מסכים.

ש ו פ ט

אשר על כן, הוחלט כאמור בפסק דינו של המשנה לנשיאה (בדימוס) נ' הנדל.

ניתן היום, י"א באייר התשפ"ב (12.5.2022).

ש ו פ ט

ש ו פ ט

המשנה לנשיאה (בדימוס)
